

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIAUS TARNYBA

FINANSINIO AUDITO ATASKAITA

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS PRIEŠGAISRINĖS TARNYBOS

2008 - 02 - Nr.
Pasvalys

IŽANGA

Vadovaudamasis kontrolieriaus 2007 m. gegužės 17 d. pavedimu Nr. PA-1, specialistas Andrius Markuckas Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinėje tarnyboje atliko finansinį auditą.

Audito tikslas – įvertinti įstaigos vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, audituojamo subjekto turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Audituojamas subjektas - Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba (toliau – Priešgaisrinė tarnyba), adresas - Joniškėlio 12, Pasvalys, kodas – 169261110.

Audituojamu laikotarpiu Priešgaisrinei tarnybai vadovauja vadovas Julius Stuogis, vyriausiąja buhalterė dirba Daiva Anilionienė.

Ši audito ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Savivaldybės tarybai dėl pateiktos tvirtinti metinės Savivaldybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo ir dėl Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir patikėjimo teise valdomo turto statistinių ataskaitų, dalis.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pateikiama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu vertinome Priešgaisrinės tarnybos 2007 metų finansinę atskaitomybę: Aiškinamąjį raštą dėl 2007 m. finansinės atskaitomybės, Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. sausio 1 d. balansą (forma Nr. 1), Pažymą dėl lėšų sąskaitoje 230 „Finansavimas iš biudžeto“ (formas Nr. 1 priedas Nr. 1), Pažymą dėl išlaidų sąmatų vykdymo balanso likučių (formas Nr. 1 priedas Nr. 2), Pažymą dėl turto trūkumų 2007 m. (formas Nr. 1 priedas Nr. 3), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. sausio 1 d. ataskaitas (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2007 m. apyskaitą (forma Nr. 3), Pažymą dėl ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo ir nurašymo iš apskaitos (formas Nr. 3 priedas), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2007 m. apyskaitą (forma Nr. 4), Pažymą dėl atsargų ir trumpalaikio turto įsigijimo ir nurašymo iš apskaitos (formas Nr. 4 priedas), Debitorinio ir kreditorinio įsiskolinimo 2008 m. sausio 1 d. ataskaitą (forma Nr. 6), Pažymą dėl lizingo (finansinės nuomos) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų (formas Nr. 6 priedas), Finansinio turto 2007 m. apyskaitą (forma Nr. 7), Atsiskaitymų už ilgalaikio materialiojo turto nuomą 2008 m. sausio 1 d. ataskaitą (forma Nr. 8), Planų ir programų sąmatų įvykdymo ataskaitas: Kitų įstaigų (ir mokslinio tyrimo) etatų ir struktūros plano įvykdymo 2008 m. sausio 1 d. ataskaitą (forma Nr. B-9), Savivaldybės biudžeto išlaidų plano valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti 2008 m. sausio 1 d. ataskaitą (forma Nr. B-14), Savivaldybės biudžeto išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti įvykdymo 2008 m. sausio 1 d. ataskaitą (forma Nr. B-15).

Finansinis auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

Siekdami gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, ištyrėme ir įvertinome Priešgaisrinės tarnybos vidaus kontrolės aplinką ir jos rizikos veiksnius. Nustatėme reikšmingų rizikos veiksnių galimą poveikį finansinei atskaitomybei bei Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumui ir naudojimui įstatymų nustatytiems tikslams, taip pat įvertinome Priešgaisrinės tarnybos vadovybės numatytas vidaus kontrolės procedūras rizikai sumažinti ir valdyti, atlikome kontrolės testus ir pagal atliktų testų rezultatus įvertinome vidaus kontrolės procedūrų veiksmingumą ir nuoseklumą, atlikome savarankiškas audito procedūras.

Audituojamu laikotarpiu Priešgaisrinės tarnybos dviems vykdomoms programoms patvirtinta 993,9 tūkst. Lt asignavimų. Iš buhalterinės apskaitos matyti, kad padaryta kasinių išlaidų už 993,9 tūkst. Lt (100 proc. patvirtintų asignavimų). Faktinių išlaidų padaryta už 986,2 Lt (99,22 proc. patvirtintų asignavimų).

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS**Pastebėjimai**

1. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 6 straipsnio 1 punktą suteikia asignavimų valdytojui teisę biudžetinėmis metais, ne vėliau kaip likus 10 dienų iki atitinkamo ketvirčio pabaigos, keisti patvirtintų jų vadovaujamų biudžetinių įstaigų programoms numatytų biudžetų asignavimų pagal ekonominę klasifikaciją paskirti, neviršijant patvirtintų tam tikrai programai bendrųjų asignavimų išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, sumų. Asignavimų sumos išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, yra maksimalios ir jų ekonomija gali būti naudojama turtui įsigyti. To paties įstatymo 7 straipsnio 1 punktą nustato, asignavimų valdytojas atsako už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą.

Priešgaisrinės tarnybos programos 3.2.1.1. „Priešgaisrinės tarnybos“ faktinės išlaidos viršija skirtus asignavimus transporto išlaikymui – 4 tūkst. Lt.

2. Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių (toliau – Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės), patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-405 „Dėl Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 „Dėl biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2006, Nr. 2-16, Nr. 79-3119; 2007, Nr. 4-188) 23 punkte nustatyta, kad ilgalaikio materialiojo turto esminio pagerinimo darbų išlaidomis didinama ilgalaikio turto (objekto) įsigijimo savikaina. Rekonstravimo ir kapitalinio remonto sąvokos taikomos tik pastatų ir statinių esminiam pagerinimui apibūdinti.

Priešgaisrinė tarnyba 2007 m. sausio mėnesį iš UAB „Saugos kodas“ įsigijo automobilinę signalizaciją už 743 Lt. Signalizacijos verte padidino mašinos Audi C4 vertę.

Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 24 punkto nuostatomis, atskiru ilgalaikio materialiojo turto vienetu laikomas daiktas su jo priklausiniais, skirtas tam tikroms savarankiškomis funkcijoms atlikti, arba kompleksas iš konstruktyviai sujungtų daiktų, sudarančių visumą ir kartu atliekančių bendras funkcijas. Todėl nėra tiksliai aišku, kaip turėjo būti apskaityta automobilinė signalizacija: ar ilgalaikiame materialiajame turte, ar nurašyta į išlaidas. Priešgaisrinė tarnyba tai turėjo numatyti apskaitos politikoje, bet nenumatė. Mūsų nuomone, automobilinė signalizacija turėjo būti nurašyta į išlaidas.

3. Priešgaisrinė tarnyba panaudos pagrindu naudoja valstybine žeme (5 sklypai), kurios vertė 6,2 tūkst. Lt. Į užbalansinę sąskaitą 001 „Išsinuomotas turtas“ neįtraukė ir 2007 metų

finansinėje atskaitomybėje (forma Nr. 1, 80 eil.) neparodė pagal panaudos sutartis naudojamos žemės,- tuo nesilaikė Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 317 punkto reikalavimų.

4. Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 41 punkto nuostatomis, biudžetinių įstaigų ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus nustato valstybių ir savivaldybių institucijos, neviršydamos Lietuvos Respublikos ekonomikos ministerijos 1993 m. gruodžio 17 d. rašte Nr. 21-7-3294 ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 1993 m. gruodžio 22 d. rašte Nr. 95N (Žin., 1994, Nr. 56-1104) (su vėlesniais jų pakeitimais) nustatytų maksimalių ekonominių normatyvų. Savivaldybė yra nustačiusi turto nusidėvėjimo normatyvus (metais).

4.1. Priešgaisrinė tarnyba turi tik jai specifiniais požymiais būdingo ilgalaikio turto, todėl nesivadovauja Savivaldybės tarybos patvirtintais nusidėvėjimo normatyvais. Priešgaisrinė tarnyba 2007 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. TOV-20 patvirtino ilgalaikio turto nusidėvėjimo skaičiavimo normatyvus, vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus įsakymais, kurio įsakymai Priešgaisrinei tarnybai nėra privalomi.

4.2. Patikrinus ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo skaičiavimo teisingumą už 2007 m. gruodžio mėnesį, trims turto vienetams negalima nustatyti, ar teisingai skaičiuotas nusidėvėjimas, nes šis turtas nėra įtrauktas į patvirtintus ilgalaikio turto nusidėvėjimo skaičiavimo normatyvus.

Dėl aukščiau išvardintų priežasčių, negalime įvertinti, ar Priešgaisrinės tarnybų Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. sausio 1 d. balanso 52 eilutės „Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas (020), 55 eilutės „Ilgalaikio turto fondas (250)“ sumos yra teisingos.

5. Ne visuose ilgalaikio materialiojo turto analitinės apskaitos registruose pateikta informacija apie ilgalaikį materialųjį turtą (matavimo vienetas, modelis, tipas, sudėtinės dalys, remonto atlikimo data, vertė ir t.t.),- nesilaikoma Turto apskaitos tvarkos ataskaitai apie Valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turtą rengti, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 10 d. nutarimu Nr. 1429 „Dėl turto apskaitos tvarkos ataskaitai apie valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turtą rengti patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 90-3863), 7.9 punkto reikalavimų.

6. Pasvalio priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba 1999 m. spalio 1 d. sudarė panaudos sutartį Nr. 3, pagal kurią Priešgaisrinei tarnybai perdavė naudojimui: 13 m² ploto kabinetą pirmame aukšte ir 3,6 m² kasos patalpas antrame aukšte (adresu Joniškėlio g. 12, Pasvalyje), padengiant patalpų išlaikymo išlaidas. Mainais Priešgaisrinė tarnyba leido naudotis jai priklausančiu lengvuoju automobiliu Renault-19 (valst. Nr. GPE 820), pravažiuojant iki 1000 kilometrų per mėnesį, padengiant automobilio eksploatavimo išlaidas. Automobiliui kas mėnesį nurašoma vidutiniškai 90 litrų benzino (suvartojimo norma – 9 litrai/100 km). Turto mainai nėra numatyti teisės aktais. Šiuo atžvilgiu Savivaldybės biudžeto lėšos naudojamos neracionaliai.

7. Naudojamos buhalterinės ilgalaikio turto sąskaitos nepilnai atitinka patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių.

8. Nepatvirtintos apskaitos registrų formos,- nesilaikoma Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies reikalavimų.

Rekomendacijos

1. Užtikrinti, kad Priešgaisrinės tarnybos programoms vykdyti reikalingi Savivaldybės biudžeto asignavimai būtų planuojami, skirstomi, naudojami ir apskaitomi teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Užtikrinti, kad Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas apskaitoje būtų įregistruoti ir finansinėje atskaitomybėje nurodyti vadovaujantis teisės aktų nustatyta tvarka (Pastebėjimų 2 punktas).

3. Priešgaisrinės tarnybos valdomą ir naudojamą valstybinę žemę apskaitoje įregistruoti teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Atsižvelgiant į įstaigos specifinę veiklą, tikslinga Tarybai inicijuoti sprendimą dėl patvirtintų ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvų pakeitimo.

5. Analitinės apskaitos registruose pateikti pilną informaciją apie ilgalaikį materialųjį turtą.

6. Spręsti klausimą dėl Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo teisės aktų nustatyta tvarka (Pastebėjimų 6 punktas).

7. Patikslinti buhalterinį sąskaitų planą.

8. Patvirtinti apskaitos registrų formas.

Audito metu Savivaldybės kontrolieriaus tarnyba 2007 m. birželio 15 d. raštu Nr. KS – 21 „Dėl išankstinio tyrimo rezultatų“ informavo Priešgaisrinę tarnybą apie nustatytus neatitikimus, į kuriuos buvo atsižvelgta ir dalis neatitikimų pašalinta.

Pažymime Priešgaisrinės tarnybos pažangą stiprinant vidaus kontrolės procedūrų veiksmingumą, diegiant naujas vidaus kontrolės procedūras ir dėkojame Priešgaisrinės tarnybos darbuotojams už bendradarbiavimą bei pagalbą atliekant 2007 m. finansinės atskaitomybės auditą.

Apie rekomendacijų įgyvendinimą iki 2008 m. birželio 30 d. prašome informuoti Savivaldybės kontrolieriaus tarnybą.